

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 15. jaanuar 2018
(OR. en)

5261/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0004 (NLE)

AVIATION 8
RELEX 27
ENV 16
CLIMA 4

ETTEPANEK

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise
kuupäev: 12. jaanuar 2018

Saaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: COM(2018) 19 final

Teema: Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa
Liidu nimel Rahvusvahelises Tsiviillennunduse Organisatsioonis

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 19 final.

Lisatud: COM(2018) 19 final

Brüssel, 12.1.2018
COM(2018) 19 final

2018/0004 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelises Tsiviillennunduse
Organisatsioonis**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Rahvusvahelises Tsiviillennunduse Organisatsioonis (edaspidi „ICAO“) võetav seisukoht seoses tsiviillennunduse valdkonnas õigusliku toimega aktide kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Chicago konventsioon

ICAO asutati rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooniga (edaspidi „Chicago konventsioon“), mis allkirjastati 1944. aastal Chicagos ja mis jõustus 4. aprillil 1947. Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid on selle konventsiooni osalised ja seega ICAO liikmed. Liit ei ole Chicago konventsiooni osaline, kuid tal on ICAOs vaatleja staatus.

2.2. Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon

ICAO võtab vastu rahvusvahelisi tsiviillennunduse standardeid, eelkõige lennundusohutuse, aeronavigatsiooni ja lennuliikluse korraldamise, keskkonna, lennundusjulgestuse, lennutranspordi majandusliku arendamise, reisijate õiguste ja reisijateveo hõlbustamise valdkonnas. Kõnealused valdkonnad on hõlmatud Lissaboni lepingu sätetega ning kuuluvad suures osas Euroopa Liidu pädevusse. ELi eesmärk on võimaluste piires tagada kooskõla rahvusvaheliste tsiviillennunduse standarditega.

2.3. Rahvusvahelises Tsiviillennunduse Organisatsioonis kavandavad õigusliku toimega aktid

ICAO üldised tegevussuunad igas eespool nimetatud valdkonnas võetakse vastu ICAO assambleel ajavahemikuks, mis vastab kolmele aastale järgmise ICAO assambleeni.

On tehtud ettepanek, et ELi seisukoht ICAOs määratakse kindlaks kaheastmelisest lähenemisviisist lähtudes. Nõukogu otsusega määratakse igaks ICAO kolmeaastaseks ajavahemikuks kindlaks liidu seisukohti kajastavad mitmeaastased juhtpõhimõtted ja tegevussuunad. Seejärel ajakohastatakse neid igaks ICAO nõukogu istungjärguks komisjoni mitteametlike dokumentidega, mille üle arutatakse ELi nõukogu asjaomases organis. Sellist lähenemisviisi rakendatakse praegu ka muudes rahvusvahelistes organisatsioonides, täpsemalt sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumi sadamariigi kontrollikomitees¹.

¹ Nõukogu 14. märtsi 2016. aasta otsus (EL) 2016/381 seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumi sadamariigi kontrollikomitees (ELT L 72, 17.3.2016, lk 53–56).

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesoleva ettepaneku eesmärk on sõnastada liidu seisukoht ICAOs käesolevaks kolmeaastaseks ajavahemikuks, mil rakendatakse ICAO 2016.–2019. aasta tööprogrammi vastavalt ICAO assamblee 39. istungjärgu soovitudele ja järeldustele.

ICAO otsustusprotsessi iseloomu tõttu teeb komisjon ettepaneku eespool nimetatud kaheosaliseks lähenemisviisiks. ICAO nõukogu on juhtorgan, mille vastutusalasse kuulub ICAO-le õiguslikku toimet avaldavate aktide vastuvõtmine. ICAO sise-eeskirjadega on sätestatud ICAO nõukogu liikmete, ICAO nõukogu presidendi ja ICAO peasekretäri poolt dokumentide esitamise lõpptähtajaks ajavahemik kümne päeva ja 24 tunni vahel enne ICAO nõukogu istungjärku, sõltuvalt dokumentide laadist. Alles sel hetkel on kõik esitatud dokumendid kättesaadavad ning komisjonil on võimalik neid analüüsida, et sõnastada liidu seisukoht ICAO nõukogus arutatavates ELi pädevusse kuuluvates küsimustes. Dokumentide kättesaadavuse ja ICAO nõukogu istungjärgu alguse vaheline ajaraamistik ei võimalda ette valmistada ega vastu võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõike 9 kohast nõukogu otsust.

Seetõttu tehakse ettepanek võtta vastu ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohane nõukogu otsus, milles käsitletakse ELi seisukohta käesolevaks kolmeaastaseks ajavahemikuks, ning täiendada seda komisjoni mitteametlike dokumentidega igaks ICAO nõukogu istungjärguks.

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi poliitikaga tsiviillennunduse valdkonnas, eelkõige tsiviillennunduse ohutuse, aeronavigatsiooni ja lennuliikluse korraldamise, keskkonna, lennundusjulgestuse, lennutranspordi majandusliku arendamise, reisijate õiguste ja reisijateveo hõlbustamise valdkonnas.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiget 9 kohaldatakse olenemata sellest, kas liit on asjaomase organi liige või asjaomase lepingu osaline².

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“³.

² Kohtuasi C-399/12: Saksamaa vs. nõukogu, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 64.

³ Kohtuasi C-399/12: Saksamaa vs. nõukogu, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

ICAO on lepinguga, s.t Chicago konventsiooniga ettenähtud organ.

Aktid, mille ICAO peab vastu võtma, on õigusliku toimega aktid. Kavandatavad aktid võivad otsustavalt mõjutada tsiviillennunduse valdkonna ELi õigusaktide sisu. Seda seetõttu, et ICAO vastuvõetud standardeid kohaldatakse Chicago konventsiooni alusel, välja arvatud juhul, kui lepinguosaline riik teatab ICAO-le erinevusest (Chicago konventsiooni artikkel 38). Lisaks soovib EL võimaluste piires tagada kooskõla rahvusvaheliste tsiviillennunduse standarditega.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatuult seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatavate aktidega taotletakse eesmarke ja reguleeritakse ühise transpordipoliitika ja liidu keskkonnapoliitika valdkondi. Kavandatavate aktide kõnealused aspektid on omavahel lahutamatuult seotud ja ükski neist ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega.

Seepärast moodustavad esildatud otsuse materiaaõigusliku aluse järgmised sätted: ELi toimimise lepingu artikli 100 lõige 2 ja artikkel 191.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 100 lõige 2 ja artikkel 191 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelises Tsiviillennunduse Organisatsioonis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 ja artiklit 191 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni (edaspidi „Chicago konventsioon“) artikli 47 kohaselt võib Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon (edaspidi „ICAO“) vastu võtta rahvusvahelisi tsiviillennunduse standardeid, eelkõige lennundusohutuse, aeronavigatsiooni ja lennuliikluse korraldamise, keskkonna, lennundusjulgestuse, lennutranspordi majandusliku arendamise, reisijate õiguste ja reisijateveo hõlbustamise valdkonnas.
- (2) On asjakohane määrata kindlaks Euroopa Liidu nimel ICAOs võetav seisukoht, kuna ICAO võtab vastu akte, mis võivad otsustavalt mõjutada tsiviillennunduse valdkonna ELi õigusaktide sisu.
- (3) Kuna ICAO sise-eeskirjad, eelkõige ICAO nõukogu töökord, ei võimalda sõnastada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohast liidu seisukohta õigeaegselt, on kirjeldatud olukorras asjakohane sõnastada selline seisukoht mitmeks aastaks, kusjuures see hõlmaks juhtpõhimõtteid ja tegevussuundi ning raamistikku selle iga-aastaseks täpsustamiseks. Samal ajal arutatakse ICAOs enamjaolt teemade üle, mis puudutavad küsimusi, mis on hõlmatud iga kolme aasta järel kohtuva ICAO assamblee kehtestatud tööprogrammiga. ICAO konkreetses raamistikus on seega võimalik sõnastada liidu poolt ICAOs võetav üldseisukoht.
- (4) Selleks et edendada ohutut, turvalist, tõhusat, toimivat, avatud, majanduslikult elujõulist ja keskkonnahoidlikku lennutranspordisüsteemi, tuleks liidu seisukoha sõnastamisel lähtuda liidu eesmärkidest tema ühise transpordipoliitika ja keskkonnapoliitika raames, mis on kehtestatud vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 100 lõikele 2 ja artiklile 191.

- (5) Nõukogu otsuses (EL) 2016/915⁴ on kindlaks määratud seisukoht, mis võetakse liidu nimel seoses rahvusvahelise vahendiga, mis koostatakse ICAO organites ning mille eesmärk on rakendada alates 2020. aastast rahvusvahelisest lennundusest tuleneva heite suhtes ühtset üleilmset turupõhist meedet, mille elemente ICAO veel arutab. Liidu seisukohta selles küsimuses tuleks reguleerida üksnes otsusega (EL) 2016/915, mis on selles küsimuses käesolevast otsusest konkreetsem,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

I lisas on esitatud liidu poolt Rahvusvahelises Tsiviillennunduse Organisatsioonis (edaspidi „ICAO“) võetav seisukoht, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega otsuseid.

Nõukogu hindab kõnealust seisukohta ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepanekul läbi, eelkõige selleks, et kajastada ICAO 40. assamblee tulemust.

Artikkel 2

Liidu poolt ICAO nõukogu istungjärgudel võetavat seisukohta täpsustatakse üksikasjalikult vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Liidu nimel võetavat seisukohta väljendavad ICAO organites ühiselt liidu huvides tegutsevad liikmesriigid, keda abistab komisjon vastavalt liidu vaatelejastaatusele.

Artikkel 4

Käesoleva otsuse kohaldamine ei piira otsuse (EL) 2016/915 kohaldamist.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

⁴ Nõukogu 30. mai 2016. aasta otsus (EL) 2016/915 seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel seoses rahvusvahelise vahendiga, mis koostatakse Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsiooni organites ning mille eesmärk on rakendada alates 2020. aastast rahvusvahelisest lennundusest tuleneva heite suhtes ühtset üleilmset turupõhist meedet (ELT L 153, 10.6.2016, lk 32–34).